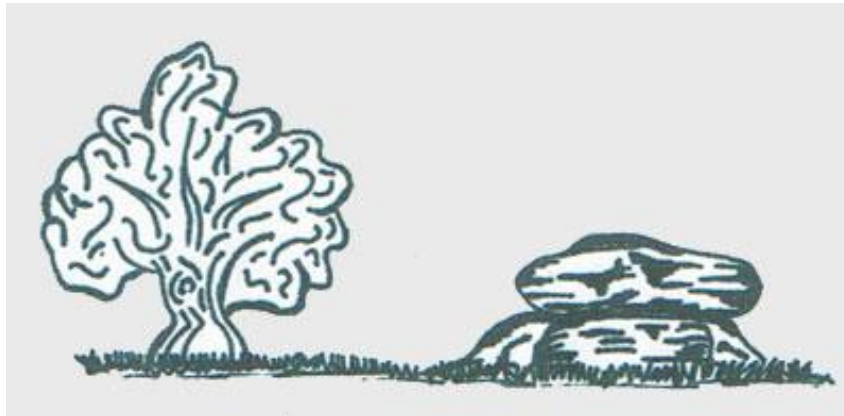

Slægtsforskning

Slægt- og Lokalhistorisk forening Djursland
Januar/Februar 2017

Foreningens Program

Tirsdag 10 jan.: Kursus 1

Tirsdag 17 jan.: Grenaa i 1970'erne

Torsdag 24 jan.: Kursus 2

Tirsdag 7 feb.: Sociale relationer på landet

Tirsdag 14 feb: Kursus 3

Tirsdag 21 feb: Generalforsamling (for medl.)

Tirsdag 28 feb: Kursus 4

Tirsdag 7 mar: Djurslands arkæologi

Tirsdag 14 mar: Barnemordet i Veggelslev

Tirsdag 21 mar: Klubaften, opfølgning på kursus

Tirsdag 4 apr: Landhåndværkere.

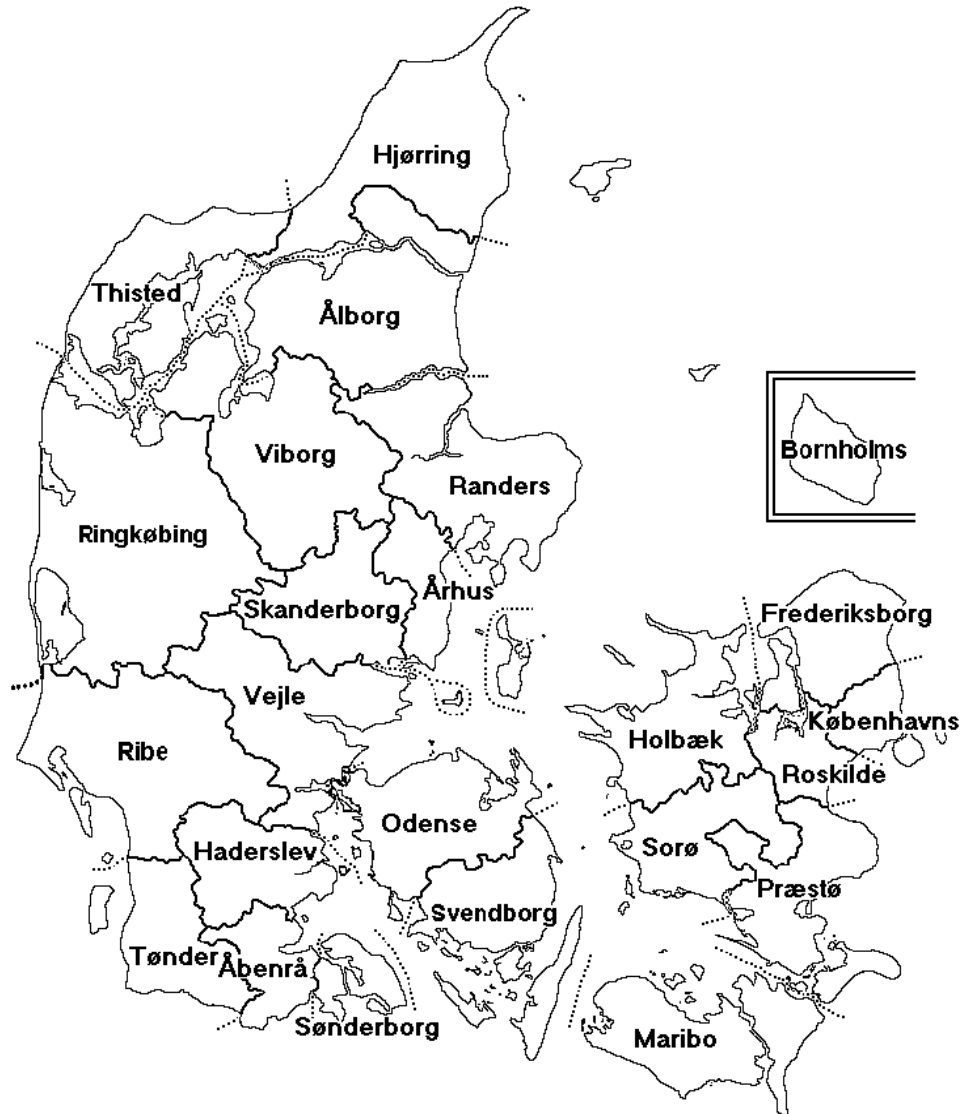
Arkivskabere

- a. Præsterne, kirkebøger, regnskabsbøger
- b. Sognefogeder, sogneråd.
- c. Herreder
- d. Amt
- e. Militæret
- f. Godserne
- g. Brandforsikringer
- h. By- Herreds- og Landsting
- i. Politiet
- j. Centraladministrationen
- k. Private arkiver

Sted: amt før 1793

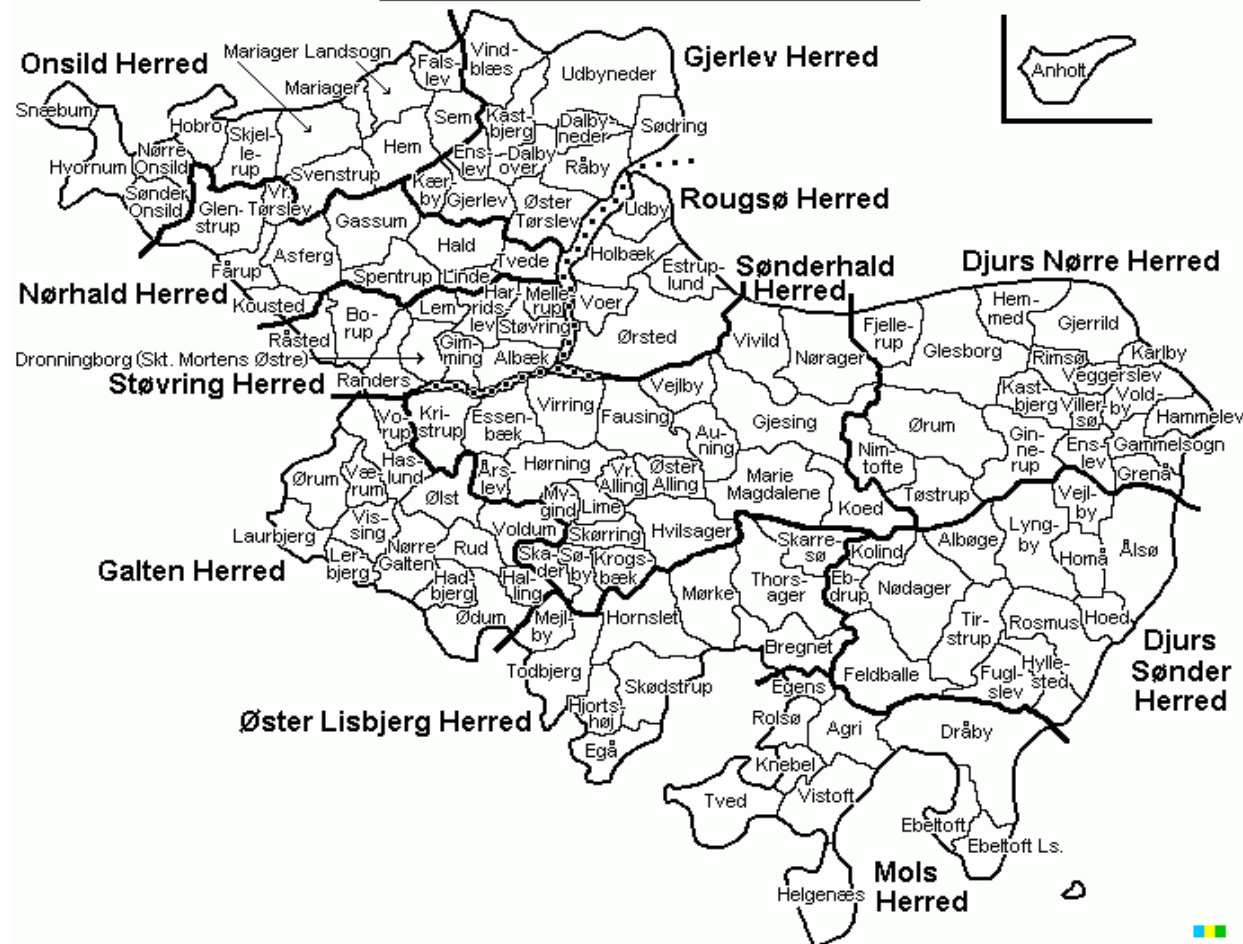

Sted: amt efter 1793

Sted: Herred, Sogn

RANDERS AMT - 1921

Søgemuligheder

sa.dk/daisy Registratur for Rigsarkivet/Landsarkiverne

sa.dk/brug-arkivet/ao/arkivalieronline Se indscannede arkivalier

ddd.dda.dk Indtastede/søgbare arkivalier

arkiv.dk Registratur for lokalarkiverne

statsbiblioteket.dk/mediestream/ Søg i aviser mm.

statsbiblioteket.dk (library.au.dk) Bøger, artikler

familysearch.org Indscannede og indtastede arkivalier

danishfamilysearch.com Portal til diverse

salldata.dk Portal og meget mere

Skifter

- Skiftejurisdiktioner

Amtet indtil omk. 1800, selvejere m.m.

Godset indtil 1800-1850, fæstebønder

Herredsfogeden ca. 1800-1919

Byfogeden indtil 1919

Dommere 1919-

Skifter, indhold

1. Arvingerne
Enke/Enkemand
Evt. tidligere ægteskaber.
Børn og evt. disses ægtefælle, samt bopæl
Evt. børnebørn, hvor disses forældre er døde.
Løgværge og formyndere (ofte familie)
(Almindeligvis IKKE uægte børn)
2. Kreditorer og debitorer
3. Alt indbo med vurdering
4. Gårdens tilstand
5. Evt. købere ved en auktion over indboet
6. Divers ekstra-fund!

Skifter, amter

Gammel amtsinddeling fra 1662 til 1793.

Kalø Amt skiftearkivalier 1709-1793.

Selvejere, indsiddere, godsejere, aftægtsfolk
mv.

Skifter. Amter

Skifter, Amter

Find skifte efter Jørgen Jensen, selvejer i Horstved, Nødager Sogn. Død feb. 1725.

1. AO, find-din-slægt, skifter-hele-landet

Kalø Amt findes under Randers Amt!!!

2. Register

3. Skifteprotokol folio 24 (opslag 16-22)

Skifter, godser

Primo 1700-tallet til primo 1800 (1850)

Fæstebønder, godsets personale.

Nørre Djurs:

Krogerup, Meilgaard, Scheel(Sostrup), Skærvad,
Ørbækgaard, Østergaard, Fannerupgaard,
Kristiansminde, Stensmark

Sønder Djurs:

Fævejle, Hessel, Høgholm, Ingvorstrup,
Katholm, Lykkesholm, Møllerup, Rugaard,
Søholt,

Skifter, Godser

Find skifte efter fæstehusmand Peder Sørensen Karmand, død i Kastrup, Lime Sogn, Sønderhald Herred, 21 dec. 1828.

Dette er i overgangsperioden mellem fæste og selvejere. Der kan derfor både findes skifte under godset og under herredet.

1. Find mulige godser.
2. For hvert gods, se om det omfatter landsbyen (Kastrup)
3. Søg i alle godser, bemærk perioden.

Adobe Acrobat
Document

Skifter, Herredet/Retsbetjentene

Primo 1800-tallet til 1919.

Alle udenfor købstæderne.

Djurs Nørre Herred (og dele af Sønder Her.)

Djurs Sønder Herred

Mols herred

Skifter, Herredet/Retsbetjentene

Find skifte efter Jens Jensen Høegh, død i ,
Rosmus Sogn, Djurs Sønder Herred, d.
17-4-1883.

AO kun til 1873, søg evt. i Daisy.

Altså skal skiftet ses på landsarkivet eller du
skal vente, til det kommer på AO 😊

Skifter, Byfogeden

Borgere og andre bosiddende i Købstaden
Indtil 1919.

Grenaa, skifteprotokol 1730-1919, dok.
1603-92.

Ebeltoft, skifteprotokol 1694-1919.

Skifter på nettet.

- www.djursalaegt.dk, Links/Databaser, Skifter og jordebøger
- www.djursalaegt.dk, Slægtsforskning, Skifter fra Djursland

Programmet 2.

- Faderskab
- Fængsels- og justitsprotokoller

Fastslå faderskabet

- a. Privat aftale: intet i arkiverne
- b. Enighed om faderskabet, ikke om bidraget:
Amtmanden, se journalen
- c. Uenighed om begge: Faderskabssag,
begynder ved retsbetjenten 1829-1919, eller
politiet/dommeren fra 1919, derefter ved
amtet. Afsluttes ved faderens bopælsamt.

Fastslå faderskabet

- Find faderen til Augusta Kirstine Jensens søn, Børge Valther Jensen, født 22-3-1919 i Balle, Rosmus Sogn.
- Sa.dk / øvrige samlinger / Amter og len / Randers Amt / Register til alimentationsjournal 1912-1942.
- Find sagen i alimentationsjournalen: D13-116-1919.
- Slå op i Oversigten.....
- Søg i Daisy
- Bestil og tag til Viborg 😊

Fastslå faderskabet

Find faderen til Dagmar Marie Jensens
datter Anna Kristence Jensen, født i Balle 11-6-1909.
Søg i Daisy: Djus Sønder..., Alimentation
Bestil journalen, evt. register
Tag til Viborg 😊
Bestil sagen.

Fastslå faderskabet

Find far til nulevende person født efter 1942 (75 år)

Søg i Daisy:

Århus, faderskab, alimentation, paternitet.

Bestil journaler, evt. sager

Søg tilladelse: sa.dk/brug-arkivet/bestil/soeg-tilladelse

Tag til Viborg 😊

Faderskabssager

Dommen ved
Retsbetjenten
(til 1919) eller
dommeren.
Bidrag mv. ved
amtet.

Føl. i Møls og en Del af
Søndre Herreds Politiret den
25/4 1919.

J. Tharsen

Da jeg fik en lille Dreng
den 22. Marts vil jeg
gerne om De vil Stjerne
Barnefaderen for Rette-
saar snart som muligt
da jeg rejser bort til
Maj.

Arbejdsgæ-
stinden Jensen
Balle Mærk
jv. Ballen.

Barnefaderens Værn
Marius Frederiksen.
Hv. Gd. Theodor Nielsen.
Holme.

2. 105/19 jv. Skjøtsel
113-116-1919

Fængselsprotokoller

Sa.dk / øvrige samlinger / fængsler..... / Viborg Tugthus /
Fangeprotokol 1849-53

Justitsprotokoller

Sa.dk / øvrige samlinger / justitsprotokoller / Randers Amt /
Djurs Sønder... / 1848-1858 (2)

Domme.

Se Daisy

Politiprotokoller

Sa.dk / øvrige samlinger / Retsvæsen. Retsbetjente... /
Randers Amt / Djurs Sønder.... / Navneregister til
politiprotokoller

Forhør, undersøgelser mv., enkelte domme.

Injurier, alimentation, tjenesteforhold, mystiske dødsfald,
selvmord.

Se Daisy

Programmet 3.

- Foredrag i tirsdags
- Godsarkiver
- Tyendeprotokoller

Sociale relationer.

- Find anernes sociale relationer, hvordan var deres stilling i samfundet.
- Hvem brugte de som faddere?
- Hos hvem var de faddere?
- Optræder de i justitsprotokollerne under diverse sager, injurier osv.
- Valg af ægtefæller, herunder forlovere
- Hvad siger skifterne om velstanden, relativt

Stilling i lokalsamfundet.

- Selvmord
- Børn udenfor ægteskab, højere dødelighed?
- Hvad blev der af de 'faldne' piger?
- Og manden?

Godsarkiver.

- Find godset.
- Skifter, har vi behandlet
- Fæsteprotokoller
- Jordebøger
- Synsforretninger
- Diverse dokumenter/"rodekasser"

Godsarkiver.

Hvor finder vi arkivalierne

Sa.dk / find din slægt / fæsteprotokoller og breve / Randers Amt /
Branddirektorat / taksationer

Familysearch.org / Denmark / Estate Records / Randers Amt

Sa.dk/daisy

Ofte meget tilfældigt, hvad der er bevaret fra de enkelte godser.

Fæstebreve.

Afskrift af fæsteprotokol for Rugaard Gods, G296, lbnr 6, side 323

Paa Voris Excellence HøyVelbaarne Herri Jacob Benzon til Ruugaard og Catrineberg -
Ridder af Elephanten Høystbetroede ??? Statholder i Norge, Geheime Raad, samt Præcis i
OberHøjstRetten, min Naadige Herris Vegne, efter Approbation under 17'de Maij sidst
afvigte, haver ieg stæd og fæst, saasom ieg hermed stæder og fæster til Ungkarl Jens Nielsen
barnefødt i Hyllested, Een af de nye opbyggt Gaarde i Hyllested Skov, Hyllested Gaarde
kaldet, i Stæden for afbrændt Niels Colding's Gaard, samme Gaard som staar for H:korn
????? og ????: 6 Td, 2 Sk, 1 Fj, ½ Al. Fornævnte Jens Nielsen sin livstiid maae nyde og
bruge og udi fæste beholde, med ald dens rætte tilliggende efter Deelingen, Og det med saadan
Vilkaar at hand ????? udi ????? til den svarer alle Kongelige Contributioner som nu er eller
bliver paabuden, ?????? Aarlig Landgilde efter Jordebogen til hver Martij, Dog er hand for
afvigte 1765 Aars Landgilde friegiven, samt forrætter hoverje, og kører Ægter? efter tilsigelse
ligesom Naborne?, holder Gaardens Bygning, som ??? nye ere opbyggt Alle tiider i forsvarlig
Stand. Saavel som Besætning og sæd som ham er bevaret al tiid at ????? i goed og forsvarlig
stand, giøder og bruger Jorden paa tilbørlig Maade, Eye bortleier noget af Stædets tilliggende, Men rætter sig i
alt efter Kongl. Maj. allernaadigste Lov og Forordninger. Bevise sit
Herskab og dets Fuldmægtig til børlig Lydighed, alt under dette Fæstes Fortabelse, for indfæste at svare er
hand Løsnet. Dato til Bekræftelse under Min Haand og Signette.

Ruugaard d. 1'ste Junij 1766.

S. Scmith

Jordebøger

Jordebog for Ruugaard Gods, G296-3, afskrift, LA Viborg

1799, Skovgaardene:

Jens Nielsen:

Ager og Eng: 6 Td 1 Fjk

Skov: 4 Sk 3 Fjk 7/44 Alb

Landgilde: 3 Td Rug, 1 Brendsviin, 1 Faaer, 1 Lam, 1 Gaas, 2 Høns

Syns- Forretning

[illegible]

Diverse fund

Glatved **Michel Friis** en Halfgaard 5 Td 4 Sk
3 F.

Vurdering Stuehuuset: 12 fagg

Paa dend Søndre Siide 4 Stolper 2 Løsholter og
Rammen over 1 Fagg brøstfældig samt Taget paa
samme Siide overalt brøstfældig og Sylden bordte.
Paa dend Nordre Siide 3 Stolper 1 Løsholdt
Rimmen over 2 Fagh Taget over 4 Fagh og dend
Vestre Gaufl Syld brøstfældig og alle Syldene
nesten bordte, 4 Bielker 5 Sprindtræer? eg Een
stor del Eeg er forraadnet. Ildstedet U-forsvarlig og
ingen Skaarsten. Huuset staar paa Held.

Overformynderi

Regnskab over umyndiges formue, f.eks. Skifte.
Se f.eks. Benzon Gods Overformynderiprotokol

Tyendeprotokoller.

Afløser kirkebøgernes af- og tilgangslistes

Lokalitet		Periode	Arkivfond
Byerne		1854-1919	Byfogedernes arkiv (retsbetjentarkiverne: gruppe G: politiforvaltning)
		1919-1924	Politimestrenes arkiv
Landet	Jylland	1875-1924	Sognefogedernes arkiv
	Resten af Kongeriget	1875-1919	Herredsfogedernes eller birkedommernes arkiver (retsbetjentarkiverne: gruppe G: politiforvaltning)
		1919-1924	Politimestrenes arkiv

Sa.dk/daisy eller lokalarkiverne: arkiv.dk

Programmet 4.

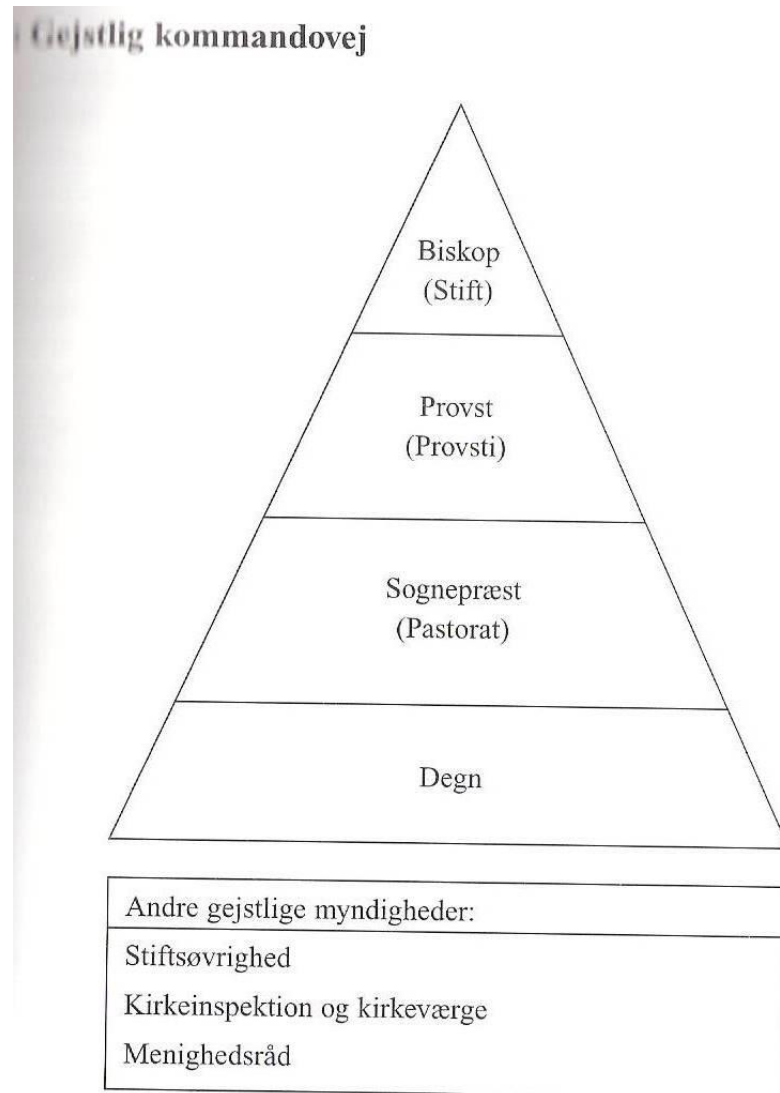
- Kommunale arkiver
- Skoleprotokoller
- Fattigvæsen
- Borgerlige vielser
- Jeres input/spørgsmål
- Evaluering

Arkivskabere/kommandoveje

Kilde:

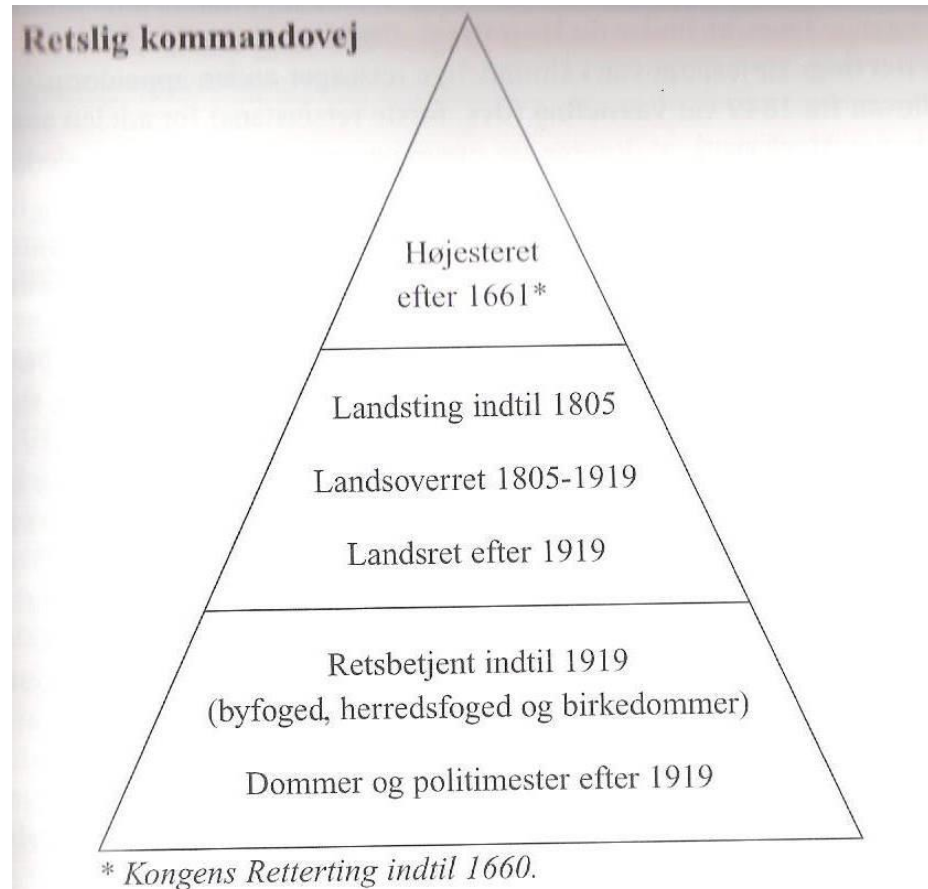
Find din slægt og gør den levende.

Arkivskabere/kommandoveje

Kilde:

Find din slægt og gør den levende.

Andre retslige myndigheder:

Overpolitiretten på landet 1791-1848

Rådstueret i købstæderne indtil 1805

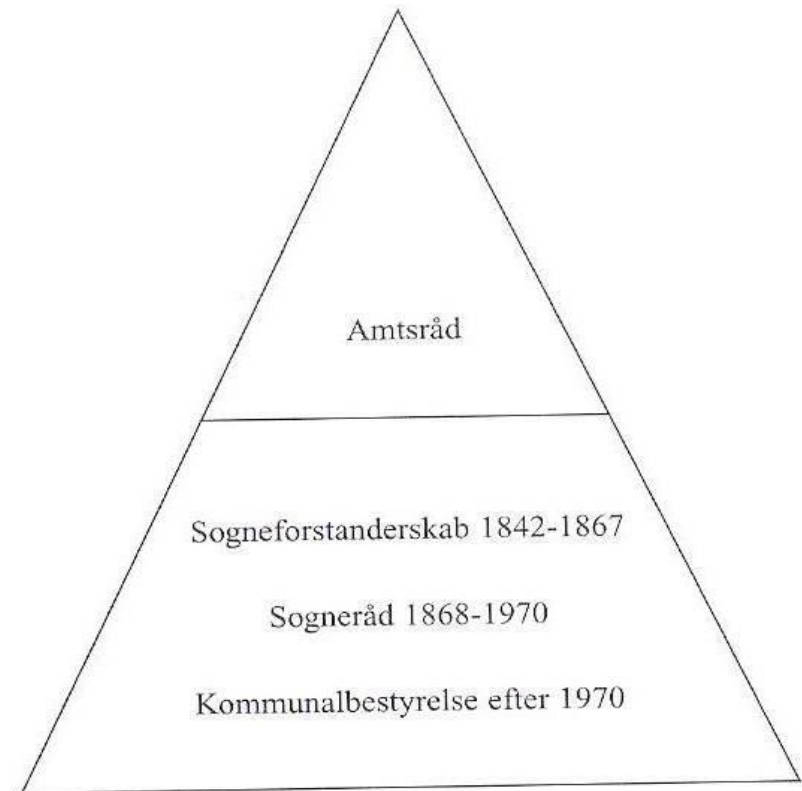
Kommissionsdomstole m.m.

Arkivskabere/kommandoveje

Kilde:

Find din slægt og gør den levende.

i Verdslig kommandovej, Landdistrikterne efter 1842

Andre verdslige myndigheder på landet:

Stiftamtmanden og amtmanden

Lensbesidderen

Amtsforvalteren

Kommunale arkiver

- Fra ca. 1800: Fattig- og skolekommissioner
- 1842: Sogneforstanderskab i hvert pastorat, f.eks. Hyllested-Rosmus osv., givetvis svarende til de 'gamle' kirkebøgers inddeling.
- 1868: Sogneråd/Sognekommuner
- 1970: primærkommuner

Kommunale arkiver er ikke afleveringspligtige, dvs. de kan måske findes på landsarkiverne eller på lokalarkiverne.

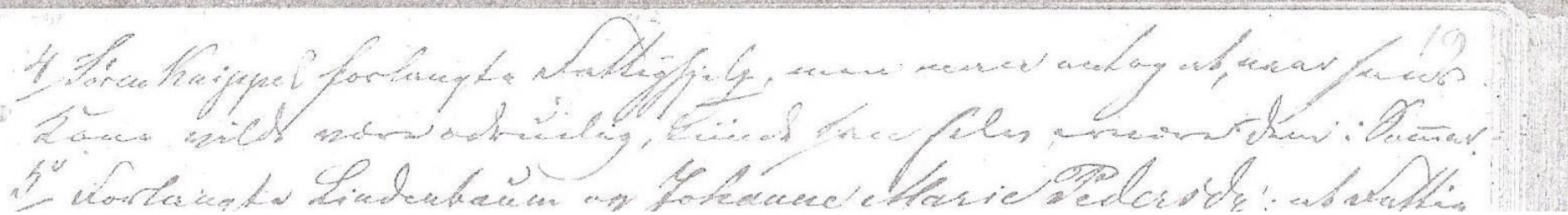
Søg i www.sa.dk/daisy og i www.arkiv.dk

Fattige

- Fra 1803: Fattigkommission
- Fra omk. 1880: Fattiggårde

Fattige

Eksempel fra Hyllested 1842:

4 Søren Knippel forlangte Fattighjælp, men man antog at, naar hans Kone
vilde være ædruelig, kunde han selv ernære dem i Sommer
4de forlangte Lindenbaum og Johanne Marie Pedersen: assistance

Teksten lyder:

4. Søren Knippel forlangte Fattighjælp, men man antog at, naar hans Kone vilde være ædruelig, kunde han selv ernære dem i Sommer

Eksempel, Hyllested 1848:

1. Anmeldte Sogneforstanderen i Hyllested, at ved Auction var Søren Skoemagers Enkes Efterladenskaber udbragt til ?????, hvorhos Sogneforstanderskabet bifaldt, at 2 dyner overlades Søren Knippels Enke tillaans, men at det maatte tilkjendegives hende, at de igien vilde blive hende fratagen saafremt hun ei holdt sine Børn til nøiagtig Skolegang.

Fattige

Råmosegård 1881:

No 2
1881

Marianne Jørgensen

Medbragt Medbragt

October	11	Optaget Medbragt 1 Dine og 1 Pude		15	ore	15	ore
		1 Kjele 1 Kise 1 Tørkløde 1 Tørkløde		2			
		1 P.H. Linned 1 per Stømpen		2			
		Dette 1 Dine en Lenned		6			
Dechen	13	Died Afternoon No. 9					
1881							

Borgerlige vielser

Tilladt fra 1851

1851-1919: Retsbetjenten (herredet)

Se Notarialprotokol for herredet

1919-1922: Politimesteren

Særlig protokol

1923: Sognefogeden/Giftefogeden

Ægteskabsbog

Input/Spørgsmål

- A
- B
- C
- D

Evaluering

- Hvad skal vi gøre bedre/anderledes næste gang?
- Studiekredse, gruppearbejde

